

Mellékletek:

Dr. Domián Ferenc szerepe a Dabasi járás 1956-os forradalmában

A Tisztelt Értéktár Bizottság a Domián család jelesei közül már több előterjesztést tárgyalt és fogadott el. Ezúttal dr. Domián Ferenc, a Dabasi járás 1956-os Nemzeti Bizottsága elnökének tevékenységét foglalja össze a javaslat.

Alsódabason 1907. augusztus 22-én, református családban született. Édesapja a község jegyzője, Domián Árpád (1871-1925), édesanyja a Kecskemétről származó Nagy Ilona (1875-1962), akik előbb a községi jegyzőlakban, majd a Gyónon vásárolt kúriában öt gyereket, három leányt (Ilona, Katalin, Etelka) és két fiút (Ferenc, Árpád) neveltek fel. Szülei 1901-ben kötötték házasságukat Kecskeméten. Feljegyzést kíván, hogy anyai nagyapja, Nagy Sándor (1824-1900) 1848/49-ben hadnagyként szolgált a Kecskeméten alakult 129. honvédszászlóaljnál, a Középtiszai hadseregben. Később pedig, 1867 és 1890 között a Kecskemét városi Honvédegylet tagja volt.

Elemi iskoláit Alsódabason végezte, utána a családi hagyományoknak megfelelően Kecskeméten, a Református Főgimnáziumban folytatta tanulmányait. Édesapja korai halála, majd az 1925. június 26-i érettségi után jogi pályára készülve Szegedre került, itt volt katona is az egyetemi században.

A sikeres diplomaszerezést követően 1931-ben gyakornokként állt munkába a Pest Vármegyei Városházán. A közigazgatási ranglétrán mind előrébb lépve 1939-ben előbb vármegyei fogalmazónak, majd szolgabírónak nevezték ki. 1940. márciusától szolgabírói állással bízták meg a ráckevei járásban, majd szeptemberben tartalékos tisztként részt vett Észak-Erdély visszafoglalásában, de ezt követően beosztására tekintettel mentesítették a katonai szolgálat alól. 1941 őszén Maros-Torda Vármegyébe, Marosvásárhelyre rendelték szolgálattételre, ahol bő egy hónapig vett részt a vármegyei közigazgatási munkában. 1942-ben szolgabíró Ráckeven, miközben a honvédségnél főhadnaggyá avansált. Egész életére szóló döntést hozott a következő év: 1943 októberében feleségül vette a két kis gyermekkel támasz nélkül maradt evangélikus, bonyhádi cipőgyáros sváb családból származó özvegy dr. Toldy Imréné szül. Pétermann Irmát (1918-1994), a gyáralapító Pétermann Jakab (1887-1947) leányát. Ráckeven kezdődött a közös életük, ahol a német megszállás után, 1944. májusában főszolgabíróvá nevezték ki.

A végkifejletéhez közelítő II. világháború harcai azonban már néhány hónap múlva, november elején megközelítették Ráckevét. A front elől menekülő családot Karintiában érte a háború vége, tehervonaton és lovaskocsival sikerült Bonyhádra visszajutniuk. A cipőgyár 1947-ig a Pétermann család tulajdonában maradt, ami nagy anyagi segítséget jelentett a viláégés utáni nehéz időkben. A formálódó új világban Domián Ferencet az igazoltatási eljárást követően ismét a közigazgatásban alkalmazták. Néhány hónapig Pakson, majd 1946-tól az Alsódabasi Járási Tanács gyámügyi előadója, rendőri büntetőbírója volt. Mint volt főszolgabíró 1950-ben népbírói eljárás alá is vonták a ráckevei járás zsidóságának deportálása miatt. Az eljárás tisztázta őt, az érintett lakosok közül többen tanúsították az adott körülmények közötti emberséges magatartását, ezért bizonyítottság hiányában jogerősen felmentették.

A pártok közül nézeteihez 1949-ig a szociáldemokraták álltak a legközelebb, ezért a dr. Dunay Béla ügyvéd (1897-1963) által képviselt helyi szervezetnek lett a tagja, de az MDP-vel való egyesülés után kizárták. A Rákosi diktatúrában a közigazgatásból végül 1953 júliusában osztályidegenként távoznia kellett. Az egykori birtokból megmaradt termőföldeket nagyrészt

tulajdonló édesanyja kuláklistára került a következő indoklással: „özv. Domján Árpádné úri földbirtokos, akinek 45 kh 1123 □-öl területe volt, nagyobb részben szőlő. Földjét bér munkásokkal dolgoztatta. Később haszonbérbeadás útján műveltette. Jelenlegi földterülete 13 kh 681 □-öl, Ak értéke 103,51. A meglévő földjét haszonbérbeadás útján műveltettem.” A bajban özvegy Dinnyésné Frank Etelka (1879-1956) asszony segített, akinél évekig a Gombay – Dinnyés kúriában talált otthonra édesanyja és két nővére. Szűkebb, 1948-ban közös gyermekkel is gyarapodó családja ekkor a Szent István út 21. szám alatti Bartha házban élt. 1953 júliusa után kitanulta a kazánépítő szakmát, de magas vérnyomása miatt végül azt nem tudta gyakorolni. A következő években segéd munkásként, majd átképzős kőművesként kapott csak munkát, főleg dunántúli építkezéseken: Ajkán, Inotán, Várpalotán. Különbféle napszamos munkákat, így például tanyaépület bontást is elvállalt. 1956 nyarán gépkocsi rakodóként a MEZŐKER helyi telepén tudott elhelyezkedni, a sofőrök pedig kifejezetten vetélkedtek érte, hogy ő legyen a rakodójuk.

A történelem alig néhány hónap múlva, októberben sorsdöntő fordulatot hozott. A fővárosi október 23-i forradalom szikrája néhány nap késéssel jutott el Dabasra, és 28-án, a kaszinóban megtartott helyi gyűlésre őt többen lakásán személyesen felkeresve invitálták (Kádár István, G. Molnár József, Egerszegi József, Hadházy Géza). Bár eredetileg a felkérések a községi bizottság titkári posztjára szóltak, végül magasabb szintű feladattal bízták meg: a járási Nemzeti Bizottság elnökévé választották október 30-án, mely általános ismertségét és elismertségét mutatja a térségben. Nyilvánvalóan nem készült erre a feladatra, és köztudott, hogy egyáltalán nem volt a szó klasszikus értelmében vett forradalmár alkat, ám a beindult események-folyamatok logikáját, racionális összefüggéseit nagyon is jól átlátta-értette. Értesülve a járás összeomlott közbiztonságáról (pl. Bugyi községben Lengyel László és Kakucson Gavló József halála) Király Lajos személyében erős, katonás kezű nemzetőr parancsnokot választott maga mellé munkatársul. A rendeletek, intézkedések a járási bizottságban közös döntésként születettek, de jogvégzett emberként ő fogalmazta meg a végső okirati tartalmat és formát s nem mellékesen mindet ő írta alá. Így többek között azt a november 1-i rendeletet is, amelyben azonnali hatállyal feloszlatták a járási párt- és DISZ szervezeteket. Ezt utóbb – elrettentő példaként - a forradalom lejáratására indított országos propaganda hadjáratban illusztrációként évekig alkalmazták. A szovjet tankok november 4-i bevonulása után hozzáértését és személyes tekintélyét felhasználták a közigazgatás működőképességének helyreállítására, mely alatt a tanácsi rendszer visszaállítása értendő. Balszerencsés módon tagja volt Gyónon, december 10-én a Biksa Miklós vezette járási delegációnak s bár a lincselésben semmilyen módon nem vett részt, sőt azok közé tartozott, akik igyekeztek a konfliktust megelőzni, később ezt a tényt is ellene fordították. A nemzeti bizottságok megszűnése után a Járási Tanácsnál 1957. február 26-ig végezhetette munkáját, és a korszak ismert gyakorlata szerint a pufajkások éjszaka szakították őt ki szerettei köréből. A dabasi rendőrkapitányságon – másokkal, sokakkal együtt - napokig fizikailag bántalmazták, majd március 3-án Kistarcsára az internáló táborba szállították. Itt november 27-ig közbiztonsági őrizetben tartották, majd előzetes letartóztatásba helyezték.

Az államrend megdöntésére irányuló szervezkedésben való vezetői részvétel volt ellene a vád, melyért első fokon a Pest megyei Bíróság dr. Fábián Béla vezette népbírói tanácsa 1958. március 10-én életfogytiglani börtönnel sújtotta. Az ügyész azonban nem érte be ennyivel, súlyosbításért, azaz halálbüntetésért fellebbezett. Októberben azonban másodfokon az ügyészi szándéktól eltérő ítélet született (véltetően a véres megtorló ítéleteket, akasztásokat kísérő fokozódó nemzetközi felháborodás hatására). A per I. rendű vádlottjaként főbüntetésül 15 év szabadságvesztésre ítélték, mellékbüntetésül teljes vagyonát elkobozták és a közügyektől is eltiltották. Nem a büntetés részeként, de a nyilvánvaló megalázás szándékával hangsúlyozták a

diplomás, jogvégzett elítélt napszámos státuszát a másodfokú végzésben. Vádolt társai ítéletei: II. rendű vádlott: Király Lajos 15 év; III. rendű vádlott: Hümpfner János 5 év; IV. rendű vádlott: Bobák István 2 év; V. rendű vádlott: Dori Sándor 3 év.

Sorsát az itthoni besúgók is figyelemmel kísérték, erről tanúskodik egy kézzel írott 1958. évi jelentés, melyben a 10. helyre rangsorolták: „10. Domián Ferenc úri földbirtokos családból származik, a múltban főszolgabíró volt, az ellenforradalom alatt Járási Nemzeti Biz. elnöke volt, jelenleg internálva.”

Bebörtönzését követően családja az egykori Domián - telepi vincellérházba költözött. A megpróbáltatásokat sok nélkülözéssel és a bonyhádi rokonok anyagi támogatásával tudták elviselni. Felesége havonta egyszer látogathatta. Sok kellemetlenséget okozott, hogy a vagyonekobbzás az ingóságokra is kiterjedt. Dr. Dunay Béla személyében ügyvédet kellett fogadni és pert indítani az állami végrehajtó ellenében, mert egyes házastársi közös szerzeményeket (pl. rádió, bútorok) más módon nem sikerült a család birtokában tartani. Ekkor is meg kellett azonban fizetni készpénzben az adott ingóság piaci értékének a felét.

A börtönben Domián Ferencnek – a többi elítélttel együtt - a megalázás minden formájából jutott. Neve megszűnt létezni, jelentéskor a börtönszámát kellett használnia. Édesanyja 1962. október 5-i halála további mentális terhet jelentett, a temetésen természetesen nem vehetett részt. Hat év elteltével azonban a nemzetközi helyzet alakulása újból segített. Az általános amnesztiával (1963. évi 4. sz. tvr. rendelet) szabadult 1963. március 29-én a hírhedt Kozma utcai fogházból. A családot előzetesen értesítő postai lapon feladóként a mai napig ott díszlik: „Számom: 53433.”

A megpróbáltatások a bő hat év börtönnel korántsem értek véget, a hatalom élete végéig folyamatosan rajta tartotta a szemét, és a kezét is. Hosszú éveken keresztül minden vasárnap délelőtt 9 órakor jelentkeznie kellett a Dabasi Rendőrkapitányságon. Semmiféle rendezvényen, csoportosulásban nem vehetett részt, vendéglátó ipari egységeket nem látogathatott, főszabályként a munkahelyen és a lakásán kellett tartózkodnia. Ahol három ember összegyűlt, oda nem mehetett, ill. onnan azonnal távoznia kellett. Otthoni tartózkodását a dabasi rendőrök rendszeresen a helyszínen ellenőrizték, bár volt közöttük olyan helyi lakos is, aki röstellkedve hajtotta végre ezt a parancsot. Munkába állnia sem volt egyszerű feladat, hiszen bárhol jelentkezett: az '56-os, nyilvánvalóan nem titkolható előélet hallatán sorra bezárultak az ajtók. Végül 1963. május 21-én próbaidős útorként alkalmazták a KPM Budapesti Közüti Igazgatóságának helyi telepén 1000 Ft-os havi kezdő fizetéssel. Ám ehhez a vezető beosztást betöltő Pethő Lajosnak (1908-1975), a dabasi reformátusok korábbi gondnokának közbenjárására volt szükség, aki gyakorlatilag felelősséget vállalt Domián Ferencért. A 30 napos próbaidő elteltével azonban a KPM elzárkózott a további foglalkoztatástól. Újból Pethő Lajos kiállása segített, aki a KPM-nél a saját távozását is kilátásba helyezte Domián Ferenc foglalkoztatásának megszüntetése esetén. Így végül tovább alkalmazták a KPM újhartyáni táblafestő műhelyében. A napi kétszer 6-7 kilométeres utat kezdetben kerékpárral, majd Berva, illetve Simson kismotorral tette meg. Ebben az időszakban, 1968 őszén volt egykori harcostársának, Dori Sándornak, a szintén '56 kapcsán elítélt, közlekedési balesetben elhunyt dabasi lakosnak a temetése, akinek a tiltás ellenére személyes jelenlétével adta meg a végtisztességet még a felsődabasi temetőben. Magától értetődően volt kivezényelt besúgó a szertartáson, aki jelentése mellé még ráadásul fényképfelvételt is készített. E fejlemény hatására a rendőrség fenyegetőleg lépett fel, többször is kihallgatták. Felesége idegen nyelvek (német, francia) oktatásával egészítette ki a családi kasszát. A vasárnapi rendőri jelentkezések után egyenest a dabasi református templomba, az istentiszteletre vezetett az útja. Itt mindig nyíltan, megszokott helyére, a presbiterek közé a második sorba ült (összesen több mint 30 évig volt

presbiter), és ebből soha nem származott baj. Az őt ért sérelmek, még a fizikai bántalmazások esetében is a keresztényi megbocsátás elvét vallotta, nem hordott gyűlöletet a szívében, soha senkinek semmi rosszat nem kívánt. Ezen éppen a nélkülözésben, hátrányos megkülönböztetésben, hatósági vegzálásban osztozó családtagjai csodálkoztak a legjobban. A nyugdíj korhatárt elérve derült ki, hogy a hatalom továbbra sem engedett a szorításból, ugyanis KPM munkaviszonya előtti összes szolgálati idejét törölték, azaz továbbra is minden munkanapon a festőműhelyben kellett dolgoznia. 1973-ban, a szabadlábba helyezését követő 10. év leteltével kérelmezte a Pest Megyei Bíróságon a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítését. Kérelmét a bíróság 1973. október 9-én, zárt ülésen, a körülmények részletes feltárása és mérlegelése után jóváhagyta, melyet a Pest Megyei Főügyészség sem ellenzett. A 70. életévét megérve, - betanított festőként - kezdeményezte újból a nyugdíjazást. A KPM munkatársai nyújtottak segítséget az esetében különösen bonyolult adminisztratív ügyintézéshez. Még néhány csendes, nagyon szerényen, visszavonultan eltöltött év jutott, míg 1983. augusztus 8.-án végleg letehetette keresztjét. Halálának hírért a Reformátusok Lapja adta közre, végső nyughelye az alsódabasi reformátustemető családi sírboltjában van. Pályáját, életútját Csontos József és Józsa Sándor lelkészek méltatták.

Mivel nem érthette meg a hét évvel későbbi rendszerváltást, illetve az azt megelőző Nagy Imre temetést, így jogi és erkölcsi rehabilitálásának kezdeményezése özvegyének feladata lett, aki az első adandó alkalommal élt ezzel az alaposan megkésített, jelképes lehetőséggel. A Pest megyei Bíróság NT 39/1989/2 szám alatt 1989. december 22-én hozta meg végzését, majd a jogi igazságszolgáltatást Göncz Árpád köztársasági elnök 1991. október 23-án adományozott posztumusz 1956-os emlékérem adományozása egészítette ki.

Domján Feri bácsira ma még viszonylag sokan és jó szívvel emlékeznek. Az utolsó igazi, békebeli dabasi úri emberek egyike volt, akinek életén keresztül gázolt a XX. század. A Dabasi járás 1956-os Nemzeti Bizottsága elnökeként példaadóan helyt állt. Nevét, sorsát a környező települések monográfiái kivétel nélkül megörökítették. Fontos lapot írt a járás történetébe, mely értéktárunk kulturális örökség kategóriáját is jelentősen gyarapítja.

Bibliográfia

- Kecskemét: Halálozás – id. Nagy Sándor 1848/49-i honvédhadnagy. 1900. február 4. p. 2.
Kecskemét: Házassági statisztika: Domján Árpád és Nagy Ilona. 1901. április 7. p. 5.
Kőszegi Sándor: Pest vármegye nemes családai – Domján (Domjánzeghi). In: Borovszky Samu (szerk): Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye I. Budapest, Országos Monográfia Társaság, 1910. p. 451.
Kecskeméti Lapok: Halálozás – Domján János. 1917. július 26. p. 3.
Kecskeméti Közlöny: Diákmajális. 1924. május 15. p. 2.
Kecskeméti Közlöny: Gyász hír – Domján Árpád ny. főjegyző. 1925. február 14. p. 3.
Kecskeméti Közlöny: Gyász hír – özv. Domján Jánosné Szappanos Mária. 1930. szeptember 26. p. 5.
Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Személyi és egyéb hírek – kinevezés: tiszteletbeli szolgabíró. 1932. január 14. p. 17.
Kecskeméti Közlöny: Halálozás – özv. id. Nagy Sándorné szül. Sárközy Terézia. 1933. február 17. p. 5.
Magyar Országos Tudósító: Hírek - Kitüntetések a nemzeti munkavédelem csoportjánál. 1933. november 9. Tizenegyedik kiadás.

Magyarság: Kitüntetések a nemzeti munkavédelem csoportjánál. 1933. november 10. p. 7.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Személyi és egyéb hírek – kitüntetés, dicsérő okirat. 1933. november 16. p. 533.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Tárgyaltatott a vármegye területén működő tb. szolgabírónak a rendőri büntetőbíráskodás gyakorlására felhatalmazás adása. 1934. január 18. pp. 31-32.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Személyi és egyéb hírek – kinevezések. 1935. január 10. p. 22.

Magyarország tiszti cím- és névtára - 45. évfolyam, 1937. Alsódabasi járás. p. 64.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: A vármegye központi közigazgatásánál szolgálatot teljesítő tisztviselők nyári szabadsága. 1937. június 10. p. 242.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Személyi és egyéb hírek - A vármegyei központi közigazgatási tisztikar ügybeosztása 1938. évi január hó 18-tól. 1938. január 20. p. 36.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Személyi és egyéb hírek - A vármegyei központi közigazgatási tisztikar ügybeosztása. 1938. április 14. p. 139.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Tárgyaltatott a vármegyénél megüresedett állásoknak választás útján való betöltése. 1938. szeptember 15. p. 421.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Tárgyalás alá került az igazoló választmánynak az 1929. évi XXX. t.-c. 20. §-a értelmében az 1939. évre való újjáalakítása. 1938. szeptember 22. p. 442, 443.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Tárgyalás alá került a vármegye alispánjának a Kijelölő Bizottság 1939. évre való újjáalakítása iránt tett előterjesztése. 1938. szeptember 29. p. 460.

Kecskeméti Közlöny: Halálozás – Domián Árpád festőművész. 1939. január 10. p. 7.

Pipics Zoltán: Domián Árpád festőművész halála. Uj Magyarország, 1939. január 10. p. 11.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Személyi és egyéb hírek (vármegyei fogalmazóvá előléptetés). 1939. június 8. p. 314.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Tárgyaltatott: a megüresedett vármegyei tisztviselői állásoknak választás útján való betöltése (szolgabíróvá választás). 1939. december 14. p. 770.

Magyarország tiszti cím- és névtára - 1940. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye. p. 77.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Személyi és egyéb hírek – Szolgálati beosztás (Ráckeve). 1940. március 21. p. 189.

Maros-Torda Vármegye Hivatalos Lapja: Személyi és vegyes hírek - Szolgálattételre beosztás. 1941. augusztus 4. p. 14.

Dr. Domián Ferenc szolgabíró (jegyzette): A vármegye területén letelepedett állatorvosok magángyakorlatának díjazásáról szabályrendelet alkotása. Maros-Torda Vármegye Hivatalos Lapja, 1941. október 17. pp. 3-6.

Dr. Domián Ferenc szolgabíró (jegyzette): A szászrégeni téli gazdasági iskola támogatása. Maros-Torda Vármegye Hivatalos Lapja, 1941. október 17. pp. 6-7.

Magyarország tiszti cím- és névtára - 1942. Ráckevei járás. p. 87.

Honvédségi Közlöny a Magyar Királyi Honvédség számára - Személyes Ügyek, 1942. április 3. p. 299. (főhadnagyi előléptetés)

Friss Ujság: A szigetfalui halászok találták meg ifj. Károlyi Gyula gróf holttestét. 1942. szeptember 13. pp. 3-4.

Zalamegyei Ujság: Eljegyzés. Özv. dr. Toldy Imréné és dr. Domján Ferenc Pest vm. tb. főszolgabírája jegyesek. 1943. július 3. p. 5.

Zalai Magyar Élet: Eljegyzés. Özv. dr. Toldy Imréné és dr. Domján Ferenc Pest vármegye tiszteletbeli főszolgabírája jegyesek. 1943. július 4. p. 7.

Zalai Magyar Élet: Anyakönyvi hírek. Házasságot kötött: dr. Domján Ferenc – Pétermann Irma 1943. október 22. p. 3.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja: Árvízvédelmi intézkedések. 1943. november 4. p. 541.

Esti Kis Ujság: Pest vármegye előkészületeket tett az árvízvédelemre. 1943. november 9. p. 5.

Magyarország tiszti cím- és névtára - 1944. Ráckevei járás. p. 91.

Nemzeti Ujság: Kinevezés. 1944. május 21. p. 12.

Magyarság: Közigazgatási kinevezések. 1944. május 23. p. 6.

Pesti Hírlap: Főszolgabírói kinevezések. 1944. május 23. p. 6.

Belügyi Közlöny: Önkormányzati közigazgatási tisztviselők kinevezése. (A ráckevei járás főszolgabírójává történt kinevezése.) 1944. május 28. p. 779.

Népszava: Megindult a rendcsinálás Endre László „birodalmában" Kik veszítették el állásukat Pest vármegyében. 1945. március 13. p. 4.

Szabadság: Itt a felfüggesztett vármegyei tisztviselők névsora. 1946. március 30. p. 2.

Az ellenforradalom támadása a néphatalom ellen Pest megyében. Egyetemi Nyomda, Budapest, 1957. p. 24.

Fejér Megyei Hírlap: Epizódok az ellenforradalomból. 1957. július 7. p. 3.

A Pestmegyei Bíróság 1958. március 10-én, Budapesten kihirdetett NB.76/1958/17. számú ítélete. PML XXV 2-b. (PMB)

Pataki Ferenc: Vihar a sziget körül - Ráckevei járási füzetek 1. Ráckeve, 1967. p. 15, 16, 21, 24, 28, 32, 35, 44, 46.

Reformátusok Lapja: Halottaink – Dr. Domján Ferenc. 1983. szeptember 25. p. 6.

Czagányi László: Tatárszentgyörgy története. Zrínyi Kiadó, Budapest, 1990. p. 229, 231, 232.

Czagányi László: A Dabasi Református Egyházközség története tulajdon iratai tükrében. Dabas, 1993. p. 106, 116.

Pest Megyei Hírlap: Forradalmi bizottsági elnökök, alelnökök, nemzetőrparancsnokok Pest megyében. 1993. október 22. p. 2.

Czagányi László: Inárcs története 1263-1993 II. kötet. Inárcs, 1995. p. 120, 121, 123, 133.

Böőr László: Adatok az '56-os forradalom Pest megyei történetéhez. TIT Teleki László Ismeretterjesztő Egyesület, Budapest, 1997. p. 43, 55-56, 145.

Bona Gábor: Hadnagyok és főhadnagyok az 1848/49. évi szabadságharcban. (Második kötet: H-Q) Heraldika Kiadó, Budapest, 1998. p. 560. (Nagy Sándor)

Czagányi László: Bugyi község története II. Bugyi, 2000. p. 664, 668, 669.

Balázs Gábor, Borbély Rita Katalin, Kiss Anita (szerk.): 1956 Pest megyében I. - Pest Megye Múltjából 10. Pest Megyei Levéltár, Budapest, 2006. p. 75, 101, 207, 235.

Halász Csilla, Schramek László Péter, Tóth Judit (szerk.): 1956 Pest megyében II. - Pest Megye Múltjából 10. Pest Megyei Levéltár, Budapest, 2006. pp. 131-133.

Böőr László – Takács Tibor: Pest megye. In: Szokolczai Attila (szerk.): A vidék forradalma 1956 II. kötet. 1956-os Intézet – Budapest Főváros Levéltára, Budapest, 2006. pp. 257-321. (293, 294, 304, 311)

Takács Tibor: „...álom lett az egész”. Betekintő 2007/1. szám.

Takács Tibor: Emlékezeti aktus és történeti esemény. A Biksza-gyilkosság, 1956. Korall. 11. évf. (2010) 41. szám, pp. 138-158. (143, 153)

Czagányi László: Gyál története. A település krónikája a kezdetektől napjainkig. I. rész. Gyál, 2010. p. 426, 427, 430, 435.

Valentyik Ferenc: „Számom: 53433”. Dr. Domián Ferenc (1907-1983). Dabasi Újság, 2010. október. p. 22; II. rész: 2010. november. p. 22.

Böőr László: Nemzetőrparancsnokok Pest megyében 1956 októberében. In: Bokodi-Oláh Gergely (szerk.): „A néppel tűzön-vízen át!” Nemzetőrjelvény. Tudományos konferencia a Nemzetőrsegről, 2010. Az 1956-os Nemzetőrség Hagyományápoló Tanácsa, Budapest, 2010. pp. 85-96 (92). <https://mek.oszk.hu/14000/14055/14055.pdf>

Valentyik Ferenc: „Számom: 53433”. Dr. Domián Ferenc (1907-1983). In: V. F.: A földem nem ereszt. Antológia Kiadó, Lakitelek, 2016. pp. 52-57.

Valentyik Ferenc: A forradalom dabasi eseményeinek kronológiája. Dabasi Újság I. 2016. október. p. 20; II. 2016. november. pp. 16-18.

Szíjjártó Gabriella: Árnyak a parókián. Szabad Föld, 2016. november 4. p. 13.

Takács Tibor: A párttitkár halála - Egy 1956-os gyilkosság története. JAFFA Kiadó, Budapest, 2016. 450 p.

Czagányi László: Az 1956-os forradalom a Dabasi Járásban. A gyóni büszkeségpont kiállításon közzétett kézirat, 2017. 37 p.

Valentyik Ferenc: A Dabasi Járás 1956-os települési nemzeti bizottságainak és nemzetőrsegeinek tagjai. A gyóni büszkeségpont kiállításon közzétett kézirat, 2017. 5 p.

Czagányi László: Újhartyán monográfiája II. kötet. Újhartyán Város Önkormányzata, 2022. p. 186, 189, 191, 192, 197.

Összeállította: Valentyik Ferenc